

UPORABA IKT PRI UVAJANJU STRATEŠKIH SPREMOMB V POSLOVANJE PODJETIJ V SLOVENIJI

DOROTEJA VIDMAR, ANDREJA PUCIHAR

Univerza v Mariboru, Fakulteta za organizacijske vede, Kranj, Slovenija
doroteja.vidmar@um.si, andreja.pucihar@um.si

Povzetek V zadnjih letih se podjetja soočajo s številnimi lokalnimi in globalnimi izzivi, ki vplivajo na hitre spremembe zakonodaje ter zahtev strank. Da bi se prilagodili zaostrenim zahtevam na trgu in zagotovili prednost pred konkurenti, se podjetja čedalje pogosteje odločajo za uvajanje strateških sprememb v poslovanju, ki stremijo k ustvarjanju dodane vrednosti tudi za okolje in družbo, ne le k ustvarjanju finančnih učinkov. V današnjem poslovnem okolju, ki zahteva uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) za zagotavljanje konkurenčne prednosti pa je nujno, da sta vpeljava IKT in poslovnih sprememb povezana. Prispevek predstavlja stanje in trende digitalizacije in poslovnega razvoja v podjetjih v Sloveniji. Predstavljena raziskava je bila izvedena v malih, srednje-velikih in velikih podjetjih v Sloveniji.

Ključne besede:

digitalizacija,
IKT
poslovni
razvoj,
podjetja v
Sloveniji,
trendi

USING ICT TO IMPLEMENT STRATEGIC CHANGE IN SLOVENIAN BUSINESSES

DOROTEJA VIDMAR, ANDREJA PUCIHAR

University of Maribor, Faculty of organizational sciences, Kranj, Slovenia
doroteja.vidmar@um.si, andreja.pucihar@um.si

Abstract In recent years, businesses are facing a number of local and global challenges, resulting in rapid changes to legislation and customer requirements. To adapt to the tightening market demands and to secure an advantage over competitors, companies are increasingly choosing to implement strategic changes that aim to create added value also for the environment and society, not only to generate financial impacts. However, in today's business environment, which requires the use of information and communication technologies (ICT) to ensure competitive advantage, it is imperative that the introduction of ICT and strategic business change are linked. This paper presents the current state and trends of digitalisation and strategic development in Slovenian businesses. The survey was conducted in small, medium-sized and large businesses in Slovenia.

Keywords:
digitalization,
ICT
business
development
Businesses in
Slovenia,
trends

1 Uvod

Digitalizacija in nenehne spremembe v lokalnem ter globalnem okolju podjetjem narekujejo vedno nove preizkušnje. Okoljski, družbeni, politični, zdravstveni in drugi izzivi so v preteklih letih večkrat močno pretresli poslovni svet. Podjetja, ki želijo povečati ali vsaj ohraniti konkurenčno prednost se morajo spremenjenim razmeram neprestano prilagajati, pri čemer je strateška uporaba informacijsko-komunikacijskih tehnologij (IKT) pogosto ključen dejavnik obvladovanja zahtev kupcev, poslovnega okolja in regulacije (Kane et al., 2017, 2018). IKT odpirajo nove priložnosti za podjetja (Vial, 2019), vendar pretekle raziskave kažejo, da je večina implementacij novih IKT v praksi neuspešna (Andriole, 2021; Defossez et al., 2020). Podjetja se morajo na uvedbo ter učinkovito uporabo sodobnih IKT pripraviti z ustrežno informacijsko infrastrukturo, izobraževanjem zaposlenih, gojenjem spodbudne organizacijske kulture naklonjene spremembam ter zagotovitvijo zadostnih kadrovskih in finančnih virov za uvedbo IKT (Defossez et al., 2020).

Digitalna ter trajnostna preobrazba (vpeljava strateško pomembnih sprememb, ki vplivajo na finančne, okoljske in družbene učinke poslovanja) sta strateški usmeritvi Evropske unije (EU), ki se odražata tudi v novo sprejeti zakonodaji, projektih in iniciativah, ki jih spodbujata in financirata tako EU kot Slovenija (European Commission, 2017). Da bi spodbudili trajnostni razvoj in digitalizacijo v podjetjih je ključno razumevanje dejavnikov, ki vplivajo na vpeljavo sprememb v poslovanje podjetij.

V prispevku obravnavamo vpliv dejavnikov informacijskih tehnologij, organizacijske kulture ter poslovnega okolja na vpeljavo strateških sprememb in digitalizacije v poslovanje. V ta namen smo pripravili raziskavo med malimi, srednjevelikimi in velikimi podjetji v Sloveniji. V anketi smo zajeli tehnološke dejavnike, dejavnike organizacijske kulture in poslovnega okolja, ki smo jih na podlagi literature ter predhodnih intervjujev identificirali kot pomembne za uvedbo strateško pomembnih sprememb v poslovanje podjetij. Rezultati so pomembni za zapolnitev znanstvene vrzeli o pomembnih dejavnikih, ki vplivajo na sočasno uvedbo sprememb s ciljem digitalizacije in izboljšanja finančnih, okoljskih in družbenih učinkov poslovanja, strokovnjakom pa bodo pomagali pri razumevanju kateri so dejavniki, ki podjetja podpirajo pri uvajanju strategij in sprememb v poslovanje.

2 Metodologija

Raziskava je bila izvedena v malih, srednje velikih in velikih podjetjih v Sloveniji. Podatki so bili zbrani s pomočjo spletne ankete, Anketiranje je pogosto uporabljeno za pridobivanje podatkov na večjem vzorcu sodelujočih, rezultati pa omogočajo generalizacijo na podlagi analize (Emerald Publishing, 2021) Vprašalnik je bil sestavljen iz 4 sklopov, ki so skupaj obsegala 19 vprašanj. Od tega je bilo 7 vprašanj namenjenih merjenju stopnji strinjanja s 46 trditvami, 1 vprašanje je bilo odprtega tipa, vsa ostala vprašanja pa so bila izbirna vprašanja zaprtega tipa. Vprašanja o vplivu tehnoloških, organizacijskih ter dejavnih poslovnega okolja na uvajanje sprememb so bila zastavljena z uporabo merjenja strinjanja s trditvami na podlagi lestvice Likertovega tipa.

Največje tveganje pri anketiranju predstavlja nizka stopnja odziva, ki pa jo je mogoče delno uravnati z izborom večjega vzorca, pošiljanjem osebnih vabil za izpolnjevanje vprašalnika ter opomnikov (Glasgow, 2005; Scornavacca et al., 2003). Kar lahko dodatno vpliva na nizko stopnjo odziva, oz. prenehanje izpolnjevanja vprašalnika pred zaključkom je neustrezna zasnova vprašalnika (Emerald Publishing, 2021; Glasgow, 2005). To smo naslovili s preišljeno zasnovo ter večkratnim testiranjem s strani raziskovalcev ter podjetnikov.

Za zbiranje podatkov smo uporabili spletno orodje 1ka (1ka - En Klik Anketa, 2023). 1ka omogoča pripravo vprašalnika (vključno z različnimi tipi vprašanj, omejitve in opozoril), zbiranje odgovorov sodelujočih ter delno pripravo in izvoz podatkov za analizo. Kontaktni podatki podjetij so bili pridobljeni iz Poslovnega registra Slovenije (PRS) (AJ PES EPRS - Poslovni Register Slovenije, 2023). Podatek o kontaktnem elektronskem naslovu podjetja v času pridobitve podatkov ni bil obvezen podatek, a je bil naveden v približno tretjini primerov. Vabila k sodelovanju v raziskavi smo poslali na vse razpoložljive elektronske naslove malih, srednje velikih in velikih podjetij preko elektronske pošte. Štiri dni kasneje smo poslali še opomnik. Po zaključku zbiranja podatkov smo izvedli statistično analizo pridobljenih podatkov. V nadaljevanju prispevka se osredotočamo na predstavitev demografskih podatkov in osnovnih statistik.

3 Rezultati

Vabila za sodelovanje v raziskavi smo poslali na elektronske naslove 3.567 malih, srednje velikih ter velikih podjetij v Sloveniji. Vzorec je sestavljalo 2900 malih, 491 srednje velikih in 176 velikih podjetij. Prejeli smo 198 izpolnjenih vprašalnikov, kar predstavlja 5,6% stopnjo odziva.

Na nekatera vprašanja v anketi niso odgovorili vsi udeleženci, kar je označeno s frekvenco neodziva na vprašanje n/a. Pri nekaj kategoričnih vprašanjih, kjer je bila med možnostmi tudi možnost drugo, smo dodali besedilno polje namenjeno pojasnilu. Kjer je bilo mogoče, smo odgovore v kategoriji drugo s pomočjo opisa naknadno kodirali. V nadaljevanju poglavja je predstavljena statistična analiza pridobljenih podatkov, ki se nanašajo na anketiranca, organizacijo, tehnološke, organizacijske ter poslovne dejavnike, ki nanjo vplivajo, in stanje digitalizacije.

3.1 Demografski podatki o sodelujočih podjetjih

Tabela 1 prikazuje velikost podjetij. Med sodelujočimi 198 organizacijami je bilo 128, (64,6%) malih, 46 (23%) srednje velikih in 23 (12%) velikih, podatek za 1 (0,5%) podjetje manjka.

Tabela 1: Velikost sodelujočih podjetij

Velikost podjetja	Frekvenca	Odstotek
Malo podjetje (10 – 49 zaposlenih)	128	64,6%
Srednje-veliko podjetje (50 – 249 zaposlenih)	46	23,2%
Veliko podjetje (249 ali več zaposlenih)	23	11,6%
N/a	1	0,5%
Skupaj	198	100%

Tabela 2 prikazuje starost sodelujočih podjetij. 1 (0,5%) podjetje je bilo ustanovljeno v zadnjih 5 letih, 13 (6,6%) podjetij je bilo ustanovljenih pred 5 do 10 leti, 23 (11,6%) podjetij je bilo ustanovljenih pred 11 do 15 leti in kar 160 (80,8%) podjetij je bilo starejših od 16 let. Podatek za 1 podjetje manjka.

Tabela 2: Starost podjetja

Starost podjetja	Frekvenca	Odstotek
Manj kot 5 let	1	0,5%
5 do 10 let	13	6,6%
11 do 15 let	23	11,6%
16 let ali več	160	80,8%
N/a	1	0,5%
Skupaj	198	100,0%

V tabeli 3 je prikazana dejavnost podjetja. Od 198 sodelujočih podjetij se jih kar 17,2% ukvarja s predelovalno dejavnostjo, 15,2% z dejavnostjo trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil, 12,6% z gradbeništvom, 12,1% s strokovnimi, znanstvenimi in tehničnimi dejavnostmi, 11,1% z informacijskimi in komunikacijskimi dejavnostmi. Frekvenca pri ostalih kategorijah je bila pod 10, oz. 5%, 6 podjetij pa ni bilo mogoče kodirati v dejavnosti na podlagi dodatne obrazložitve ter standardne klasifikacije dejavnosti ("Standardna Klasifikacija Dejavnosti – SKD 2008," 2008), zato so navedene v kategoriji druge dejavnosti.

Tabela 3: Dejavnost podjetja

Dejavnost podjetja	Frekvenca	Odstotek
Predelovalne dejavnosti	34	17,2%
Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	30	15,2%
Gradbeništvo	25	12,6%
Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	24	12,1%
Informacijske in komunikacijske dejavnosti	22	11,1%
Promet in skladiščenje	9	4,5%
Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki, saniranje okolja	8	4,0%
Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	8	4,0%
Oskrba z električno energijo, plinom in paro	7	3,5%
Zdravstveno in socialno varstvo	7	3,5%
Finančne in zavarovalniške dejavnosti	5	2,5%
Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	4	2,0%
Poslovanje z nepremičninami	4	2,0%
Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	2	1,0%
Gostinstvo	1	0,5%
Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	1	0,5%
Rudarstvo	0	0,0%
Izobraževanje	0	0,0%
Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem, proizvodnja za lastno rabo	0	0,0%
Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles	0	0,0%
Druge dejavnosti:	6	3,0%
Skupaj	198	100%

3.2 Demografski podatki o anketirancih

Tabela 4 prikazuje delovno mesto anketiranca v podjetju. Večina sodelujočih je bila predstavnikov vodstva in sicer sodelovalo je 41,9% direktorjev, 17,2% vodij sektorja informatike, 6,6% vodij strateških projektov, 2,5% vodij sektorja raziskav in razvoja, 0,5% vodja trajnostnega razvoja. Sodelovalo je tudi 12,6% vodij drugih oddelkov, 2,5% lastnikov ali prokuristov, ostali sodelujoči so bili strokovni sodelavci različnih služb ali njihovega delovnega mesta ni bilo mogoče določiti na podlagi opisa. 1 od udeležencev odgovora ni podal.

Tabela 4: Delovno mesto anketiranca

Delovno mesto anketiranca	Frekvenca	Odstotek
Direktor organizacije	83	41,9%
Vodja sektorja informatike	34	17,2%
Vodja strateških projektov	13	6,6%
Vodja sektorja raziskav in razvoja	5	2,5%
Lastnik/prokurist	5	2,5%
Vodja trajnostnega razvoja	1	0,5%
Vodja oddelka	25	12,6%
Strokovni sodelavec	24	12,1%
Drugo	7	3,5%
N/a	1	0,5%
Skupaj	198	100%

Tabela 5 prikazuje stopnjo izobrazbe anketiranca. Kar 84% sodelujočih je imelo vsaj višješolsko izobrazbo. 1 od udeležencev odgovora ni podal.

Tabela 5: Stopnja izobrazbe anketiranca

Stopnja izobrazbe anketiranca	Frekvenca	Odstotek
Osnovnošolska	0	0
Poklicna	0	0
Srednješolska	30	15,2%
Višje- ali visokošolska ali 1. bolonjska stopnja	69	34,8%
Univerzitetna, bolonjski magisterij	73	36,9%
Znanstveni magisterij	24	12,1%
Doktorat	1	0,5%
N/a	1	0,5%
Skupaj	198	100%

3.3 Vprašanja o tehnoloških, organizacijskih in poslovnih dejavnikih

Strinjanje s trditvami o vplivu tehnoloških, organizacijskih in poslovnih dejavnikov je bilo merjeno na podlagi 5-stopenjske lestvice Likertovega tipa z možnimi vrednostmi odgovorov od 1 (sploh se ne strinjam), do 5 (popolnoma se strinjam).

Za vsako vprašanje so v nadaljevanju predstavljene frekvenca ter odstotki posameznih odgovorov ter celotno število odgovorov na vprašanje.

V tabeli 6 so predstavljena vprašanja povezana s tehnološkimi dejavniki in njihovim vplivom na delovanje organizacije.

Tabela 6: Tehnološki dejavniki

Odgovor	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti se strinjam, niti se ne strinjam	Strinjam se	Popolnoma se strinjam	Skupno
Zaposleni v organizaciji so odprti za uporabo sodobnih tehnologij						
Frekvenca	1	8	21	92	53	175
Odstotek	1%	5%	12%	53%	30%	100%
Zaposleni v organizaciji imajo potrebna znanja za uporabo sodobnih tehnologij						
Frekvenca	4	22	51	66	31	174
Odstotek	2%	13%	29%	38%	18%	100%
Obstoječa tehnologija v organizaciji omogoča nadgradnjo s sodobno tehnologijo						
Frekvenca	0	8	12	99	55	174
Odstotek	0%	5%	7%	57%	32%	100%
Uporaba sodobnih tehnologij odpira nove poslovne priložnosti						
Frekvenca	0	5	6	68	94	173
Odstotek	0%	3%	3%	39%	54%	100%
Stalno vlagamo v sodobne tehnologije z namenom razvoja našega poslovanja, izdelkov in storitev						
Frekvenca	1	7	33	70	63	174
Odstotek	1%	4%	19%	40%	36%	100%

Iz tabele 6 je razvidno, da je večina zaposlenih v proučevanih podjetjih odprtih za uporabo novih tehnologij, nekoliko nižja, a še vedno dobra je pripravljenost znanja zaposlenih na uporabo sodobnih tehnologij. Tehnološka infrastruktura v večini podjetij je primerna za nadgradnjo za uporabo novih tehnologij, prav tako se v veliki meri podjetja zavedajo pomena novih tehnologij pri odpiranju poslovnih priložnosti. Več kot 70% podjetij stalno vlagata v sodobne tehnologije z namenom razvoja poslovanja. Podatki kažejo na dobro pripravljenost podjetij na uvajanje sodobnih tehnologij z namenom uvajanja sprememb v poslovanje.

V tabeli 7 so predstavljeni organizacijski dejavniki in njihov vpliv na poslovanje.

Tabela 7: Organizacijski dejavniki

Odgovor	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Niti se strinjam, niti se ne strinjam	Strinjam se	Popolnoma se strinjam	Skupno
Kultura v organizaciji je naklonjena uvajanju sprememb v poslovanje						
Frekvenca	2	21	40	79	33	175
Odstotek	1%	12%	23%	45%	19%	100%
Vodstvo organizacije spodbuja uvajanje sprememb v poslovanje						
Frekvenca	1	6	23	80	65	175
Odstotek	1%	3%	13%	46%	37%	100%
Vodstvo organizacije spodbuja jasno komunikacijo z zaposlenimi						
Frekvenca	0	5	27	83	60	175
Odstotek	0%	3%	15%	47%	34%	100%
Zaposleni v organizaciji imajo možnost sooblikovati strateške odločitve						
Frekvenca	0	11	39	96	29	175
Odstotek	0%	6%	22%	55%	17%	100%
Organizacija ima v strategiji opredeljene cilje trajnostnega razvoja						
Frekvenca	1	11	36	86	41	175
Odstotek	1%	6%	21%	49%	23%	100%
Organizacija ima v strategiji opredeljene cilje digitalizacije poslovanja						
Frekvenca	3	12	41	75	44	175
Odstotek	2%	7%	23%	43%	25%	100%
V organizaciji imamo določene vire (finančne, kadrovske) za uvajanje sprememb						
Frekvenca	2	17	50	78	28	175
Odstotek	1%	10%	29%	45%	16%	100%

Večina proučevanih podjetij ima kulturo naklonjeno uvajanju sprememb v poslovanje, čeprav je skoraj četrtnina podjetij glede uvajanja sprememb neopredeljenih, manjši delež podjetij pa uvajanju sprememb v poslovanje ni naklonjen. Prav tako v večini proučevanih podjetij vodstvo podjetij spodbuja uvajanje sprememb v poslovanje, spodbuja jasno komunikacijo z zaposlenimi in jih vključuje v sprejemanje strateških odločitev. Večina podjetij ima v strategiji

opredeljene cilje trajnostnega razvoja, cilje digitalizacije poslovanja in pripravljene finančne ter kadrovske vire za uvajanje sprememb. Podatki v tabeli 7 kažejo na to, da je organizacijska kultura v več kot polovici proučevanih podjetij dobro pripravljena za uvajanje sprememb v poslovanje.

V tabeli 8 so predstavljeni dejavniki vezani na poslovno okolje podjetja in njihov vpliv na delovanje podjetja.

Tabela 8: Dejavniki poslovnega okolja

Odgovor	Sploh se ne strinja m	Se ne strinjam	Niti se strinjam, niti se ne strinjam	Strinjam se	Popolnoma se strinjam	Skupaj
Organizacija občuti pritisk za uvedbo sprememb s strani konkurence						
Frekvenca	2	27	53	69	24	175
Odstotek	1%	15%	30%	39%	14%	100%
Organizacija občuti pritisk za uvedbo sprememb s strani poslovnih partnerjev						
Frekvenca	1	24	66	66	18	175
Odstotek	1%	14%	38%	38%	10%	100%
Organizacija občuti pritisk za uvedbo sprememb s strani strank						
Frekvenca	1	19	58	78	18	174
Odstotek	1%	11%	33%	45%	10%	100%
Na aktivnosti organizacije vplivajo nacionalne in EU spodbude za trajnostno preobrazbo podjetij (npr. trajnostno, digitalno)						
Frekvenca	11	33	57	53	20	174
Odstotek	6%	19%	33%	30%	11%	100%
V organizaciji zagotavljamo skladnost poslovanja s certifikati ali standardi (npr. ISO, OHSAS standardi, certifikati kot je družini prijazno podjetje, ipd.)						
Frekvenca	10	23	37	61	44	175
Odstotek	6%	13%	21%	35%	25%	100%
Poslovanje organizacije je močno regulirano oz. podrejeno zakonodaji						
	8	21	37	64	44	174
	5%	12%	21%	37%	25%	100%

Tabela 8, ki predstavlja podatke o vplivu dejavnikov poslovnega okolja na uvajanje sprememb v poslovanje proučevanih podjetij kaže, da več kot polovica podjetij občuti pritiske za uvajanje sprememb v poslovanje s strani konkurence, poslovnih partnerjev in strank, medtem ko vsaj 30% podjetij ostaja nevtralnih do pritisk s strani zunanjega okolja, v manjši meri pa podjetja s strani zunanjega okolja ne občutijo. Nekoliko nižji je vpliv regulacije za uvajanje trajnostnih in digitalnih sprememb. Tretjina podjetij vpliv regulacije občuti kot nevtralen, 41% podjetij pa je spodbujenih k uvajanju trajnostnih in digitalnih sprememb s strani EU in nacionalnih spodbud. 60% podjetij je že pridobilo certifikate, ki potrjujejo skladnost poslovanja z različnimi standardi, kar 62% podjetij pa občuti, da je njihovo poslovanje močno podrejeno obstoječi zakonodaji. V splošnem so sodelujoča podjetja izkazala nižje strinjanje s trditvami o vplivu poslovnega okolja na uvedbo sprememb njihovo poslovanje v primerjavi s trditvami o vplivu tehnologije ter organizacijski kulturi.

4 Zaključek

V prispevku smo predstavili rezultate raziskave, ki je preko uporabe anketnega vprašalnika spremljala vpliv organizacijskih, tehnoloških in dejavnikov poslovnega okolja na uvajanje sprememb v poslovanje malih, srednje-velikih in velikih podjetij. V raziskavi je sodelovalo 198 podjetij iz Slovenije.

Pridobljeni podatki kažejo, da je več kot polovica podjetij dobro pripravljenih na uvajanje sodobnih tehnologij ter uvajanje sprememb v poslovanje, ki se tičejo digitalizacije in trajnostnega razvoja.

Na podlagi rezultatov ocenjujemo, da podjetja, ki poslujejo v Sloveniji v veliki meri občutijo vpliv sodobnih IKT na uvajanje sprememb v poslovanje ter njihov potencial za razvoj novih priložnosti. Tudi organizacijska kultura v sodelujočih podjetjih je na uvajanje novih IKT in sprememb v poslovanje dobro pripravljena, nekoliko zaostaja le pripravljenost zaposlenih na uvedbo novih IKT in znanje zaposlenih za uporabo le-teh. Presenetljivo pa podatki nakazujejo, da podjetja v nekoliko manjši meri občutijo vpliv s strani strank, konkurence ter poslovnih partnerjev. V nekoliko večji meri so podjetja obremenjena z vplivom regulacije, oz. prilagajajo svoje poslovanje obstoječi zakonodaji.

Kar 60% podjetij že ima uvedene certifikate skladnosti poslovanja z različnimi standardi, okoli 70% podjetij pa ima v okviru poslovne strategije definirane trajnostne cilje ter cilje digitalizacije.

Jasno zastavljena strategija trajnostnega razvoja in digitalizacije, v kombinaciji z uvajanjem certifikatov, visoko ravno spodbud s strani vodstva ter jasno komunikacijo vodstva z zaposlenimi nakazujejo, da gre pri uvajanju IKT za strateško pomembne spremembe, ki se bodo v prihodnjih letih nadaljevale.

Na podlagi pridobljenih rezultatov ocenjujemo, da se sodelujoča podjetja tako s strani tehnologije in organizacijske kulture zavedajo pomena prilagajanja poslovanja spremenjenim potrebam na trgu. Večina sodelujočih podjetij je pripravljena na uvajanje sprememb na področju digitalizacije in trajnostnega razvoja, prav tako pa podatki nakazujejo, da bodo ta podjetja svoja prizadevanja v prihodnje še razvijala.

Zahvala

Raziskava je bila podprta s strani Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije v okviru programa P5-0018 – Sistemi za podporo odločanju v digitalnem poslovanju in usposabljanja Mladih raziskovalcev št. 1000-20-0552.

Literatura

- 1ka - en klik anketa. (2023). <https://www.1ka.si/d/Sl>.
- AJPES ePRS - Poslovni Register Slovenije. (2023). <https://www.ajpes.si/prs/>.
- Andriole, S. (2021, March 25). 3 Main Reasons Why Big Technology Projects Fail – & Why Many Companies Should Just Never Do Them. Forbes. <https://www.forbes.com/sites/steveandriole/2021/03/25/3-main-reasons-why-big-technology-projects-fail---why-many-companies-should-just-never-do-them/?sh=62295fe4257c>
- Defossez, K., McMillan, M., & Vuppala, H. (2020, November 25). How to avoid large technology-program failures | McKinsey. McKinsey Digital. <https://www.mckinsey.com/capabilities/mckinsey-digital/our-insights/managing-large-technology-programs-in-the-digital-era>
- Emerald Publishing. (2021). How to... design a survey. https://www.emeraldgroupublishing.com/Archived/Research/Guides/Methods/Survey_design.Htm.
- European Commission. (2017). A concept paper on digitisation, employability and inclusiveness. The role of Europe. (Issue May). <file:///C:/Users/brytofe/AppData/Local/Temp/ConceptpaperDigitisationemployabilityandinclusivenesstheroleofEurope.pdf>
- Glasgow, P. A. (2005). Fundamentals of Survey Research Methodology. In https://www.mitre.org/sites/default/files/pdf/05_0638.pdf. MITRE.

- Kane, G. C., Palmer, D., Phillips, A. N., Kiron, D., & Buckley, N. (2017). Achieving Digital Maturity. In MIT Sloan Management Review (Issue Summer).
- Kane, G. C., Palmer, D., Phillips, A. N., Kiron, D., & Buckley, N. (2018). Coming of Age Digitally: Learning, Leadership, and Legacy. <https://s3.amazonaws.com/marketing.mitsmr.com/offers/DL2018/59480-MITSMR-Deloitte-Digital-Report-2018.pdf>
- Scornavacca, E., Becker, J., & Dowling, K. (2003). Experiences in e-survey development for IS research: Lessons from the use of automated control tools. 7th Pacific Asia Conference on Information Systems (PACIS 2003) Proceedings, 1755–1770. <http://aisel.aisnet.org/pacis2003>
- Standardna klasifikacija dejavnosti – SKD 2008. (2008). In https://www.uradni-list.si/files/RS_-2008-017-00559-OB~P001-0000.PDF.
- Vial, G. (2019). Understanding digital transformation: A review and a research agenda. *The Journal of Strategic Information Systems*, 28(2), 118–144. <https://doi.org/10.1016/J.JSIS.2019.01.003>